

Viitteenne: Hakemuksenne 30.01.2025

Kalastuslain 13 §:n mukainen alueellinen lupa kaupalliseen kalastukseen

HAKIJA

HAKEMUS

Kaupallinen kalastaja [REDACTED] on 30.01.2025 toimittanut Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalouspalvelut -yksikölle kalastuslain (379/2015) 13 §:n mukaisen hakemuksen kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen vesialueella 684-409-876-2. Lupaa haetaan 5 isorysälle ja 30 pohjaverkolle (solmuväli 40 mm). Kalastus rysillä tapahtuisi keväisin 1.4–30.6 sekä syksyllä 15.9–30.11, ja verkoilla 30.6–30.11. Hakemuksen mukaan hakija on yrittänyt saada lupaa kalastukseen kyseiseltä osakaskunnalta, mutta lupaa ei ole myönnetty. Lupa-asiaa ei ole myöskään saatu ratkaistua kalatalousalueen avustuksella. Rysäpyynnin kohteena olisivat särkikalat, ahven ja muut suomukalat, ja verkkopyynnissä ahven. Pyydykset ovat hakijan mukaan tarkoitus sijoittaa siten, että muulle vesiliikenteelle ja rantakiinteistöille aiheutuu mahdollisimman vähän häiriötä.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että Olkiluodon pohjoispuolella ja Rauman saaristossa on rysäpyyntiä, mutta haettavalla alueella ei. Uutena pohjarysäpyyntijänä hakijalle on kannattavampaa keskittyä kalastamattomille alueille. Rysäpaikkojen veden syvyys on 2–5 metriä, mikä on ihanteellista särjen, ahvenen ja muiden suomukalojen pyyntiin.

Lupaa haetaan voimassa olevaksi vuosille 2025–2029 tai 5 vuotta luvan myöntämisestä eteenpäin. Kuulutuksen liitteenä hakemus ja tarkemmat kartat pyyntipaikoista.

KUULEMINEN JA VÄLITOIMENPITEET

Vireilläolokuulutus ja hakemus olivat nähtävillä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen internetsivuilla 19.03.2025 – 25.04.2025 välisenä aikana. Yleistiedoksiantomenettelyn lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskus pyysi hakemuksesta lausuntoa Sorkan yhteisen vesialueen osakaskunnalta ja Eurajoki-Lapinjoen kalatalousalueelta.

Asiasta saatiin lausunnot Sorkan yhteisen vesialueen osakaskunnalta, Eurajoki-Lapinjoen kalatalousalueelta sekä Sorkan Kyläkouluyhdistys ry:ltä. Lisäksi saatiin muistutus Teollisuuden Voima Oyj:ltä ja mielipide Olkiluodon kalaseura ry:ltä. ELY-keskus varasi hakijalle vastinemahdollisuuden saapuneisiin lausuntoihin ja muistutuksiin liittyen.

Vesialueelle hakee kalastuslain 13 §:n mukaista lupaa myös toinen kaupallinen kalastaja, joka ehdotti asian käsittelyvaiheessa, voitaisiinko vesialueelle tehdä katselmus yhdessä lupa-asiaa käsittelevän viranomaisen, osakaskunnan edustajan sekä luvanhakijoiden kesken. Tarkoituksena oli käydä läpi haettuja pyyntipaikkoja ja alueita sekä vesialuetta ylipäänsä paikan päällä. Osakaskunta ilmoitti suostuvansa vain osakaskunnan ja viranomaisen väliseen katselmukseen. ELY-keskuksen ehtona oli, että katselmukseen olisivat osallistuneet kaikki osapuolet, minkä vuoksi katselmus jätettiin toteuttamatta.

LAUSUNNOT JA MUISTUTUKSET

Sorkan yhteisen vesialueen osakaskunnan lausunto

Sorkan yhteinen vesialue (684-409-876-2) on järjestäytynyt osakaskunta, jonka osakkaina on 179 osakaskiinteistöä. Osakaskunnan vesipinta-ala on 1 012,9 ha (Kiinteistörekisteriote 28.3.2025). Osakaskunnan vesialue on noin 9,3 km pitkä ja se sijaitsee lahdessa, jonka suuaukon leveys on noin 2,5 km (Reksaari – Olkiluoto). Osakaskunnan vesialuetta voisi kuvailla seuraavilla ominaisuuksilla; paljon saaria, matalat ja erittäin karikkoiset vedet sekä kapeat salmet.

Osakaskunnan vesialueen mantereenpuoleisessa päässä, Sorkanlahden pohjukassa, on Rauman kaupungin pienvenesatama, jossa on kaupungin mukaan noin 172 venepaikkaa. Veneliikenne on avovesikaudella erittäin vilkasta venesataman ja ulkosaariston välillä lähes kaikkina vuorokauden aikoina mukaan lukien työpaikkaliikenne veneellä Olkiluotoon.

Olkiluodon ydinvoimala, jonka yhden jäähdytysveden ottokanavan maavallin pää sijaitsee osakaskunnan vesialueen pohjoisrajalla, "saalisti" kaloja jäähdytysveden mukana 42 400 kg vuonna 2024 (suullinen tieto Olkiluodon ydinvoimalasta).

Suomen suurin merimetsokolonia pesii alle 10 km etäisyydellä osakaskunnan vesialueesta etelään Rauman sataman edustalla sijaitsevilla Iso- ja Vähä-Järviluodoissa. Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan Rauman edustan

merimetsokolonian koko oli kesän 2024 lopussa noin 37 000 yksilöä. Merimetsot syövät paljon helposti saatavilla olevia kaloja, kuten särkikaloja, pieniä ahvenia, silakoita ja kiviinilkoja. Aikuinen merimetso syö noin 350 g - 500 g kalaa vuorokaudessa. Merimetsokolonian hetkellinen ravinnonkulutus voi siten olla 13 000 kg – 18 500 kg kalaa vuorokaudessa. Tämä yhden vuorokauden määrä on 30 % - 43 % Olkiluodon ydinvoimalan koko vuoden aikana ”saalistamista” kaloista. Merimetsojen ravinnonhakumatkat ulottuvat pesimäluodoilta keskimääräinen 17,5 km päähän. Merimetsot ruokailevat Sorkan yhteisen vesialueen matalissa vesissä.

Alueen kalakantojen nykytilaan liittyen osakaskunta viittaa lausunnossaan Eurajoen-Lapinjoen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan s. 50 ja s. 56: ”Tarkastelujaksolla 2010–2018 (kolme koekalastusvuotta 2010, 2014, 2018) Olkiluodonvedellä koekalastusten kokonaissaaliit yksilömääränä tarkastellen ovat pienentyneet noin 30 % lähinnä ahvenen ja pasurin saaliin vähenemisen vuoksi. Yksilömääräiset saaliit ovat koko ajan olleet ahvenpainotteisia; lajin osuus yksilömäärästä on ollut yli 70 %. Myös saalisbiomassa on ollut ahvenpainotteinen. Saaliin kokonaisbiomassa oli Olkiluodonveden alueella vuonna 2014 kasvanut jonkin verran (6 %) edelliseen eli vuoden 2010 tarkkailuun verrattuna, mutta vuoden 2018 koekalastuksen tulos oli biomassaltaan noin neljänneksen alhaisempi kuin vuonna 2014. Pudotus johtui ennen kaikkea ahvenen biomassan pienenemisestä.

Viimeisin kotitarve- ja virkistyskalastustiedustelu on toteutettu koskien vuoden 2013 kalastusta.” ”Alueella koettiin olevan liikaa kalastajia ja pyyntirajoituksia ja hyviä kalastuspaikkoja oli liian vähän. Vuonna 2013 vapaa-ajan kalastajat olivat myös huolissaan kalojen vähenemisestä ja merimetsojen lisääntymisestä.”

Osakaskunnan vesillä harjoittaa kaupallista kalastusta neljä ryhmään II kuuluvaa kaupallista kalastajaa, jotka kaikki ovat osakaskunnan osakkaita. He voivat ostaa 38 pyydysyksikköä per henkilö vuodessa, yhteensä 152 pyydysyksikköä. Kaikki neljä kalastavat verkoilla. Muille osakaskunnan osakkaille, kyläläisille sekä mökkiläisille myydään vuosittain noin 350 verkkolupaa ja 25 katiskalupaa. Verkkokalastusrasitus on yksi verkko kahta vesihehtaaria kohti. Osakaskunnan mukaan kalakantojen heikentymisen vuoksi osakaskunnan neljästä ryhmän II kaupallisesta kalastajasta vain kaksi kalastaa edelleen kaupallisessa tarkoituksessa ja kaksi kotitarvekalastustarkoituksessa.

Osakaskunnan mukaan hakija on hakenut osakaskunnalta rysälupia vuosina 2024 ja 2025. Ottaessaan yhteyttä osakaskuntaan, hakija ei tehnyt minkäänlaista suullista tai kirjallista esitystä/tarjousta kalastuslupan hinnasta ja kestosta osakaskunnalle. Yhteydenotot eivät johtaneet vapaaehtoiseen kalastussopimukseen.

Osakaskunta toteaa, ettei alue ole kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuva alue, koska alueella on muuta merkittävää käyttöä (laivaväylä Olkiluodon ydinvoimalaitokseen, veneväylät Sorkan pienvenesatamaan, 3 luonnonsuojelualuetta ja vapaa-ajan asutusta). Sorkan yhteinen vesialue ei sovellu isorysäpyyntiin johtuen matalista vesistä, karikkoisuudesta, runsaasti vesiliikenteestä Sorkanlahdella, veneväylien kapeudesta sekä siitä, että esitetyt isorysäpyyntipaikat ovat jo nyt aktiivisia verkkokalastuksen pyyntipaikkoja. Isorysät ankkurointeineen aiheuttavat merkittävän turvallisuusriskin vesiliikenteelle ahtaissa vesissä etenkin huonoissa näkyvyysolosuhteissa, kuten sateessa, sumussa tai yöllä. Näistä syistä Sorkan yhteisen vesialueen osakaskunta on myöntänyt vesialueelleen vain verkkokalastuslupia.

Sorkan yhteisen vesialueen osakaskunta on huolissaan kalaston riittävydestä, koska aluetta rasittaa jo kaupallinen-, kotitarve- ja virkistyskalastuspaine, yleiset kalastusoikeudet sekä kalaston hävikki merimetsojen nokkiin ja Olkiluodon ydinvoimalan lauhdevesijärjestelmään.

Ehdoton este luvanmyöntämiselle on se, että lupahakemuksessa tarkoitettu kalastus aiheuttaisi kalakantavaikutusten tai kalastusoikeuden hyödyntämistä haittaavien muiden vaikutusten johdosta merkittävää haittaa alueen kalastusoikeuden haltijoiden kalastukselle tai se, että kalastuksesta muuten aiheutuisi merkittävää haittaa. (HE 192/2014, s. 39).

Lupaharkinnassa on huomattava, että kalastuslain 5 §:n mukainen oikeus kalastaa ja määrätä kalastuksesta kuuluu vesialueen omistajalle. Kalastusoikeus nauttii siten perustuslain 15 §:n mukaista omaisuuden suojaa. Myöntämällä omistajina olevien kaupallisten kalastajien elinkeinon harjoittamista vaarantavia ja haitallisia lupia, Varsinais-Suomen ELY-keskus rikkoisi perustuslain 18 §:n mukaista elinkeinon harjoittamisen vapautta.

Osakaskunnalla on jo toimiva kaupallisten kalastuslupien myöntöjärjestelmä, joten Varsinais-Suomen ELY-keskuksella ei ole mitään tarvetta perustaa rinnakkaista lupajärjestelmää.

Eurajoki-Lapinjoen kalatalousalueen lausunto

Eurajoki-Lapinjoen kalatalousalueen hallitus on käsitellyt lausuntopyynnön mukaisen poikkeuslupahakemuksen.

Hakemus tukee kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman osatavoitetta 4: Kaupallisen kalastuksen houkuttelevuus ja taloudelliset edellytykset paranevat. Tavoitteena on erityisesti I-ryhmän kalastajien ammatinharjoittamisen edistäminen ja kalastajamäärän kasvattaminen, mutta myös aktiivisten II-ryhmän kalastajien määrän

kasvattaminen on eduksi alueen kalastukselle. Tavoitteena on myös rannikkokalastuksen kasvattaminen. Osatavoitteen toteuttaminen on jatkuvaa.

Käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaan kalastuslain ja -asetuksen mukaiset pyydykset ovat sopivia kalatalousalueen vesille, eikä muita rajoituksia esitetä.

Alueiden soveltumisesta kaupalliseen kalastukseen, käyttö- ja hoitosuunnitelmassa todetaan seuraavaa:

Paikoin tiheä vapaa-ajan asutus rannikkoalueella rajoittaa rannan läheisten vesien käyttöä ja suljetuilla tiheään asutuilla alueilla koko vesialueen käyttöä. Kalatalousalueen näkemys on, että aiemmin kaupallisen kalastuksen piirissä olleita alueita tulisi voida saada uudelleen kaupallisen kalastuksen harjoittajien ulottuville olosuhteiden jälleen salliessa kannattavan ja kestävän kalastuksen. Yleisnäkömyksenä on, että rannikkoalue on kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvaa aluetta, jos muu alueiden käyttö (väyläalueet ja satamat, kalastuskielto- ja kalaväyläalueet, luonnonsuojelualueet, ja rannan läheisten vesialueiden muu käyttö kuten asutus, vapaa-ajan asutus, uimarannat ym.), olosuhteet ja kalakantojen tila sen sallivat.

Hakemuksen mukaan pyydykset sijoitettaisiin niin, että muulle vesiliikenteelle ja rantakiinteistöille aiheutuu mahdollisimman vähän häiriötä. Luvan liitteenä olevien karttojen perusteella vaikuttaa siltä, ettei kalastus aiheuttaisi merkittävää haittaa alueen rannanomistajille tai alueen muulle käytölle, mutta vesialueen omistaja tuntee tarkemmin alueen olosuhteet.

Kalatalousalueen tiedon mukaan alueella toimii kuitenkin II-ryhmän kalastajia. Vaikka kalatalousalueen tavoitteisiin kuuluu erityisesti I-ryhmän kalastajien ammatinharjoittamisen edistäminen, tulisi lupaharkinnassa huomioida myös ne kalastusluvut ja -sopimukset, jotka vesialueen omistaja on II-ryhmän kalastajien kanssa solminut. Kalatalousalueella ei ole tiedossa minkälainen nykyinen pyyntiponnistus alueella on ja kuinka paljon alueelta kalastetaan. Kalatalousalue katsoo, että viranomaisen tulisi selvittää alueella nykyisin harjoitettavan kalastuksen määrä, sekä paikat, joilla kalastusta harjoitetaan, jolloin voitaisiin varmistaa, ettei mahdollista lupaa annettaisi sellaiseen paikkaan, jossa jo mahdollisesti on alueella toimivan kalastajalla vakiintunut kalastuspaikka.

Kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman merialuetta koskeva osatavoite on, että kalataloudellisesti merkittävien kalalajien (silakka, siika, ahven, kuha, lohi, taimen) kannat pysyvät elinvoimaisina ja taantuneiden kantojen tila kohenee. Kalatalousalueen arvion mukaan hakemuksen mukainen kalastus ei vaaranna

kantojen tilaa. Kalakantojen tilasta kalatalousalueella saadaan tietoa velvoitetarkkailuraporteista.

Kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa ei esitetä tarkkoja lupahintoja, mutta todetaan että pohjana voidaan käyttää esimerkiksi valtion vesille määrättyjä lupahintoja (MMM asetus 1072/2023), jotka kaupalliseen kalastukseen ovat verkosta 5 € ja 1,5–5 m rysästä 80 € tai Rauman kaupungin hintoja, jotka ovat verkosta 3 € ja rysästä 110 €. Kalastuslain 14 § mukaisen korvauksen tulisi olla kuitenkin linjassa osakaskunnan oman lupamyynnin kanssa.

Sorkan Kyläkouluyhdistys ry:n lausunto

Yleisen turvallisuuden puolesta ei ole mahdollista antaa kyseisiä rysäpaikkoja. Vesialueella on paljon vesi- ja paineviemäriputkia, jotka osittain voivat olla vaarassa. Erittäin kiviset venereitit muuttuvat entistä vaarallisemmiksi, kun joudutaan väistelemään osittain reiteille tulevia rysiä. 172-paikkainen pienvenesatama ja vesillelaskupaikka aiheuttaa runsasta veneilyä alueella ja vaaran paikat lisääntyvät, kun rysät aiheuttavat väistelyä turvallisilta reiteiltä.

Runsas mökkikanta ja nyt vielä rysien aiheuttamat kalastusrajoitukset vievät asukkailta mahdollisuudet harrastaa kalastusta rantojen lähellä (rajat mökkirantaan 150 m ja rysiin 300 m). Lisäksi on huomioitava Olkiluodon voimalaitosten jäähdytysveden ottoaukot, joiden lähetyvillä ei kalastusta voida harjoittaa. Siellä täytyy säilyä valmius varmistaa veden saanti ja suojaus, esim. öljypuomien esteetön hallinta ja käyttö.

Olkiluodon kalaseura ry:n mielipide

Olkiluodon Kalaseura ry tuo mielipiteessään esiin huolensa kaupallisen kalastuksen vaikutuksista seuran toiminta-alueella, erityisesti Olkiluodon pohjoisilla vesialueilla, jotka ovat aktiivisessa virkistyskalastuskäytössä. Seura katsoo, että ehdotettu verkkokalastus uhkaa erittäin uhanalaiseksi luokiteltujen meritaimenen ja vaellussiian kantoja, koska käytettäväksi ilmoitetut 40 mm solmuvälin verkot voivat pyytää lajeja alamittaisina sivusaaliina. Lisäksi paikalliset kalastajat ovat havainneet ahvenkannan keskikoon pienentyneen, mikä saattaa viitata liialliseen kalastuspaineeseen. Rysäpyynnin lisääntyminen voisi myös rajoittaa virkistyskalastusta merkittävästi, koska kalastuslain mukaan onkiminen ja viehekalastus on kiellettyä 150 metrin säteellä isorysästä. Näihin perusteisiin viitaten seura esittää, että pyydyslupia ei tule myöntää Olkiluodon läheiselle vesialueelle, jotta alueen haavoittuvia kalakantoja voidaan suojella ja virkistyskalastus turvata.

Teollisuuden Voima Oyj (TVO):n muistutus

Teollisuuden Voima Oyj (TVO) esittää muistutuksessaan huolensa siitä, että suunnitellut kaupallisen kalastajan pyydyspaikat sijaitsevat Olkiluodon ydinvoimalaitosyksiköiden läheisyydessä, erityisesti jäähdytysveden ottokanavien ja öljyntorjuntapuomien tuntumassa, mikä voi aiheuttaa turvallisuus- ja operatiivisia riskejä. TVO painottaa, että rysäpyynti alueella voi vaarantaa jäähdytysveden ottoa, vaikeuttaa alueella tehtäviä verkkokoe kalastuksia ja rajoittaa öljyntorjuntavalmiutta. Öljyntorjuntapuomeja sijaitsee lähisaarissa Kuusisenmaa-Lippo ja Lippo-Nousiainen. Lisäksi TVO korostaa kalakantojen kestävä käytön ja varovaisuusperiaatteen merkitystä sekä esittää, että ammattikalastuksen pyydysmääriä tulisi säädellä tietopohjaisesti alueen kalataloudellisten seurantojen ja saalistilastojen perusteella. Isorysät voisivat myös heikentää paikallisten virkistyskalastajien mahdollisuuksia kalastaa alueella.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää kalastuslain 13 §:n mukaisen alueellisen luvan kaupalliseen kalastukseen kahdelle isorysälle vuosittain voimassa olevaksi 1.4–30.6 ja 15.9–30.11. Lupa on voimassa 31.12.2029 saakka. Tarkemmat pyyntipaikat ovat päätöksen liitteenä.

Kalastuslain (379/2015) 13 §:n 4. momentin nojalla tätä lupapäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

EHDOT

- 1) lupa myönnetään Sorkan osakaskunnan omistamalle vesialueelle, jonka kiinteistörekisteritunnus on 684-409-876-2;
- 2) lupa myönnetään kahdelle isorysälle karttaliitteen mukaisille pyyntipaikoille. Isorysän aidan pituus ei saa ylittää 70 metriä;
- 3) luvassa hyväksytyt kalastuksen kohdelajit ovat kaikki särkikalat, ahven, kuha ja hauki;
- 4) kaikki sivusaaliina saadut lohet, taimenet, siiat ja ankeriaat sekä yli 60 cm pituiset kuhat ja yli 80 cm pituiset hauet tulee vapauttaa viipymättä;
- 5) lupa on voimassa vuosittain 1.4–30.6 ja 15.9–30.11 ja voimassa 31.12.2029 saakka;
- 6) luvanhaltijan on raportoitava Varsinais-Suomen ELY-keskukselle sekä kalastusoikeuden haltijalle vuosittain tämän luvan nojalla pyydetty saalis sekä

pyyntiponnistus. Pyyntiponnistuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä niiden vuorokausien määrää, jolloin rysä on ollut pyynnissä;

7) saalisraportista tulee käydä ilmi kuukausittain eriteltynä pyyntiponnistus sekä lajikohtaiset saaliit kilogrammoittain;

8) saalisraportista on käytävä ilmi myös tahattomasti pyydetty sivusaalis kilogrammoittain sekä vapautettujen lohien, taimenten, siikojen ja ankerioiden lukumäärä;

9) vuotuinen saalisraportti on toimitettava viimeistään seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon sekä kalastusoikeuden haltijan osoittamaan osoitteeseen;

10) korvauksena vesialueen käyttämisestä tämän luvan mukaiseen kaupalliseen kalastukseen luvanhaltijan on maksettava kalastusoikeuden haltijan osoittamalle tilille vuosittain tämän päätöksen Lupamaksu -osiossa määritetty korvaus;

11) kalastusoikeuden haltijalle maksettava korvaus tulee olla maksettuna kullekin kalastusvuodelle ennen kalastuksen aloittamista;

12) luvanhaltijan on toimitettava tosite vuosittain maksettavan korvauksen suorittamisesta Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle viipymättä maksusuorituksen jälkeen;

13) tämän luvan nojalla käytettävään pyydykseen tulee merkitä selkeästi maininta ELY-keskuksen myöntämästä luvasta diaarinumerolla VARELY/973/2025

LUPAMAKSU

Hakijan on maksettava Sorkan osakaskunnan osoittamalle tilille 180 € euron vuosimaksu (90 €/isorysä/vuosi) viimeistään viikko ennen kunkin kalastuskauden aloittamista. Maksutosite on toimitettava Varsinais-Suomen ELY-keskukselle viipymättä maksusuorituksen jälkeen. Maksu on lupakohtainen vuosimaksu ja se on riippumaton luvan todellisesta käytöstä. Ilman suoritettua vuosimaksua tämä lupa ei ole voimassa.

PERUSTELUT

Kalastuslain 13 §:n mukaan kalavarojen kestävän tuoton ja hyödyntämisen sekä käyttö- ja hoitosuunnitelman toteutumisen turvaamiseksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää kaupalliselle kalastajalle enintään viiden vuoden määräajaksi luvan kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen, jos:

- 1) vesialue on käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määritetty kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvaksi;
- 2) vesialueen kalakantojen tila mahdollistaa niiden hyödyntämisen kaupalliseen kalastukseen;
- 3) luvanhakija ei ole itse eikä kalatalousalueen avustuksella päässyt kalastusoikeuden haltijoiden kanssa sopimukseen vesialueen käyttämisestä kaupalliseen kalastukseen; ja
- 4) kaupallisen kalastuksen harjoittamisesta ei aiheudu merkittävää haittaa alueen rannanomistajille tai -haltijoille tai alueen muulle käytölle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on luvassa määrättävä kalastukselle sallitut alueet, sallitut pyydykset, kalastuksen kohteena olevat kalalajit, sallitut kalastusajankohdat sekä tarvittaessa sallittu enimmäissaalis. Lisäksi luvassa voidaan määrätä, miten kaupallisen kalastajan on raportoitava saaliistaan.

Lupaa ei voida myöntää, mikäli luvan nojalla tapahtuvan kalastuksen katsotaan heikentävän kohtuuttomasti kalastusoikeuden haltijan mahdollisuutta hyödyntää kalastusoikeuttaan tai jos siitä katsotaan aiheutuvan muuta merkittävää haittaa.

Luvan myöntämisen edellytyksiä harkitessaan ELY-keskus kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

Lupahakemuksen kohteena oleva vesialue on Varsinais-Suomen ELY-keskuksen 05.09.2022 hyväksymän Eurajoki-Lapinjoen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti määritelty kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvaksi alueeksi seuraavasti: ”Yleisnäkemyksenä on, että rannikkoalue on kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvaa aluetta, jos muu alueiden käyttö (väyläalueet ja satamat, kalastuskielto- ja kalaväyläalueet, luonnonsuojelualueet, ja rannan läheisten vesialueiden muu käyttö kuten asutus, vapaa-ajan asutus, uimarannat ym.), olosuhteet ja kalakantojen tila sen sallivat.” Määritelmän puitteissa jokainen haettu pyyntipaikka ja alue on tarkasteltu päätöstä tehtäessä erikseen.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Sorkan yhteisen vesialueen osakaskunnan kalakantojen tila mahdollistaa niiden hyödyntämisen kaupalliseen kalastukseen.

Vesialueen kalastoa koskevaa tietoa saadaan säännöllisesti alueella toteutettavasta velvoitetarkkailusta. Tarkkailu liittyy Teollisuuden Voima Oyj:n Olkiluodon ydinvoimalan ympäristövaikutusten seurantaan ja sisältää muun muassa verkkokoekalastuksia, saaliskirjanpitoa, kalastustiedusteluja ja ammattikalastajien haastatteluja. Verkkokoekalastukset tehdään neljän vuoden välein standardoiduilla menetelmillä kolmella eri pyyntialueella voimalan lähivesialueilla (Olkiluoto 1, 2 ja

3). Pyyntialueelta Olkiluoto 1 (Voimalan eteläpuolinen vesialue/Olkiluodonvesi) tapahtuu voimalaitoksen jäähdytysvesien otto, pyyntialueelta 2 puhdistettujen jätevesien purku ja pyyntialue 3 toimii tarkkailussa vertailualueena. Vuosien välistä vertailukelpoista tietoa on saatavilla vuosilta 2010, 2014, 2018 ja 2022. Pyyntialueilla 1 ja 2 saaliit ovat laskeneet tasaisesti vuodesta 2010–2018, mutta vuoden 2022 yksikkö- ja kokonaissaaliit olivat jokaisella pyyntialueella seurantahistorian suurimmat. Selvästi yleisin saalislaji on ollut kaikilla pyyntialueilla ahven ja toiseksi yleisin särki, eivätkä lajisuhteet ole muuttuneet merkittävästi seurannan aikana. Velvoitetarkkailusta saatujen seurantatietojen perusteella yksikkösaaliiden kehityksessä ei ole havaittavissa selkeää muutossuuntaa.

Osakaskunnan toimittaman lausunnon mukaan vesillä harjoittaa kaupallista kalastusta neljä ryhmään II kuuluvaa kaupallista kalastajaa, jotka ovat myös kaikki osakaskunnan osakkaita. Kaupallisista kalastajista 2 kalastaa kaupallisessa tarkoituksessa ja 2 kotitarvekalastustarkoituksessa. He voivat ostaa 38 pyydysyksikköä/henkilö vuodessa eli yhteensä 152 pyydysyksikköä. Kaikki neljä kalastavat verkoilla. Muille osakaskunnan osakkaille, kyläläisille sekä mökkiläisille myydään vuosittain noin 350 verkkolupaa ja 25 katiskalupaa. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vesialueen nykyinen verkkokalastuspaine myytyjen verkkolupien perusteella on este hakemuksen mukaisen luvan myöntämiselle verkkokalastukseen. Kalastuslain 13 §:n mukaista lupaa ei saa myöntää, jos luvan nojalla tapahtuva kalastus heikentäisi kohtuuttomasti kalastusoikeuden haltijan mahdollisuutta hyödyntää kalastusoikeuttaan.

ELY-keskus katsoo, että saadun selvityksen perusteella on kiistatonta, että luvanhakija on pyrkinyt pääsemään sopimukseen kalastusoikeuden haltijan kanssa siinä kuitenkin onnistumatta kalatalousalueen avustuksesta huolimatta.

Harkinnan perusteella lupa on myönnetty kahdelle isorysälle. Alueet, joille lupa on myönnetty, on katsottu täyttävän kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman kriteerit kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvasta alueesta. Kohteet, joihin lupaa ei myönnetty, ei katsottu täyttävän kyseisiä kriteerejä. Pask-Aikkon itäpuolelle haetun pyyntipaikan katsottiin sijaitsevan kohtuuttoman lähellä ranta-asutusta. Teollisuudenvoima Oyj:n muistutuksen pohjalta pyyntipaikat Olkiluodon ydinvoimalan läheisyydessä sekä saarien Kuusisenmaa, Lippo ja Nousiainen lähetyvillä nähtiin turvallisuusriskinä voimalan jäähdytysvedenotolle ja mahdollisesti vaikeuttavan saarissa sijaitsevien öljyntorjuntapuomien käyttöönottoa onnettomuustilanteessa.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kalastuksesta myönnettyillä alueilla ei aiheudu merkittävää haittaa alueen rannanomistajille tai muulle käytölle. Luvan mukaisen kalastuksen ei myöskään katsota kohtuuttomasti heikentävän kalastusoikeuden haltijan mahdollisuutta hyödyntää kalastusoikeuttaan. Alueelle on myönnetty lupia kaupalliseen kalastukseen, mutta ottaen huomioon sen, että luvat on myönnetty verkkokalastukseen laajalle alueelle, ei luvan mukaisen isorysäpyynnin voida katsoa aiheuttavan merkittävää haittaa muulle kaupalliselle kalastukselle tai alueen vapaa-ajan kalastukselle.

Pyynnin kohteena olevien kalalajien kannat ovat kaikki elinvoimaisia Suomen rannikkoalueella. Lupaehdoilla on lisäksi varmistettu muun muassa se, ettei uhanalaisiin vaelluskaloihin kohdistu kalastuspainetta ja lisääntymisen kannalta tärkeät suuret kuhat ja hauet ovat myös vapautettava viipymättä. Sivusaaliin vapauttaminen on isorysäkalastuksessa kohtuullisen helppoa. Kalakantojen kestävä hyödyntämisen varmistamiseksi Varsinais-Suomen ELY-keskus seuraa vuosittain luvanhaltijan saalismääriä, -koostumusta sekä pyyntiponnistusta.

Kalastus isorysien läheisyydessä oli herättänyt huolta saapuneissa lausunnoissa ja muistutuksissa. Yleiskalastusoikeuksien mukainen kalastus on Kalastuslain (379/2015) 50 §:n mukaisesti kielletty 50 metriä lähempänä isorysää, mutta kiello koskee vain vesialueita Suomen talousvyöhykkeellä ja yleisillä vesialueilla merialueella. 50 metrin kielloetäisyys ei siis koske tämän luvan mukaista vesialuetta. Pyydyskalastusta taas isorysän läheisyydessä rajoitetaan Valtioneuvoston asetuksessa kalastuksesta (1360/2015) 10 §:ssä seuraavasti: ”Kalastusta pintaverkoilla tai isorysällä ei saa harjoittaa 200 metriä lähempänä toisen isorysää sen sivulta lukien eikä 100 metriä lähempänä sen perää ilman kyseisen isorysän haltijan lupaa”.

Kalastuslain 14 §:n mukaisen hinnan määrittämisessä ELY-keskus on käyttänyt kalatalousalueen lausunnossaan esittämiä Rauman kaupungin pyydyskohtaisia hintoja (rysä 110 €/vuosi) sekä Maa- ja metsätalousministeriön asetusta eräiden Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista (MMM asetus 1072/2023): rysä (1,5-5 m korkea) 80 €/vuosi. Näiden hintojen pyöristetty keskiarvo on 90 €/isorysä/vuosi. Vaikka lupa ei oikeutakaan ympärivuotiseen pyyntiin, kattaa lupa-aika joka tapauksessa valtaosan avovesikaudesta. Lisäksi pyynnin kohteena ovat paitsi särkikalat, myös kalataloudellisesti ja vapaa-ajankalastuksen kannalta merkittävät lajit, kuten ahven, hauki ja kuha. Näin ollen kalastuslain 14 §:n mukaiseksi kalastusoikeuden haltijalle maksettavaksi hinnaksi muodostuu 90 euroa/isorysä/pyyntikausi eli vuosittain yhteensä kahdesta isorysästä 180 €.

Luvan myöntäminen tukee kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaista tavoitetta parantaa kaupallisen kalastuksen houkuttelevuutta ja taloudellisia edellytyksiä sekä edistää Kotimaisen kalan edistämishjelman toteutumista.

Ratkaisussa on otettu huomioon asiassa annetut lausunnot.

PÄÄTÖSMAKSU

Kalastuslain 13 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä peritään valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024) mukainen 350 euron suuruinen suoritemaksu.

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Kalastuslaki (379/2015) 13 §
Valtion maksuperustelaki (150/1992) 6 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen.
Valitusosoitus on liitteenä.

Kalastuslain (379/2015) 13 §:n 4. momentin nojalla tätä lupapäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla annetun ELY-keskusten maksullisista suoritteista annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2024) mukaisesti kalastuslain 13 §:ssä tarkoitettu lupapäätös on maksullinen julkisoikeudellinen suorite. Tämän päätöksen käsittelymaksun suuruudesta voi hakea oikaisua Varsinais-Suomen ELY-keskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on liitteenä.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Päätös

Jäljennös päätöksestä

Eurajoki-Lapinjoen kalatalousalue

Sorkan osakaskunta

Sorkan Kyläkouluyhdistys ry

Teollisuuden Voima Oyj

Olkiluodon kalaseura ry

Päätöksestä tiedottaminen

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/kuulutukset>.

Lisätietoja

Kalastusmestari Juho Kytönen, 029 5022 216, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

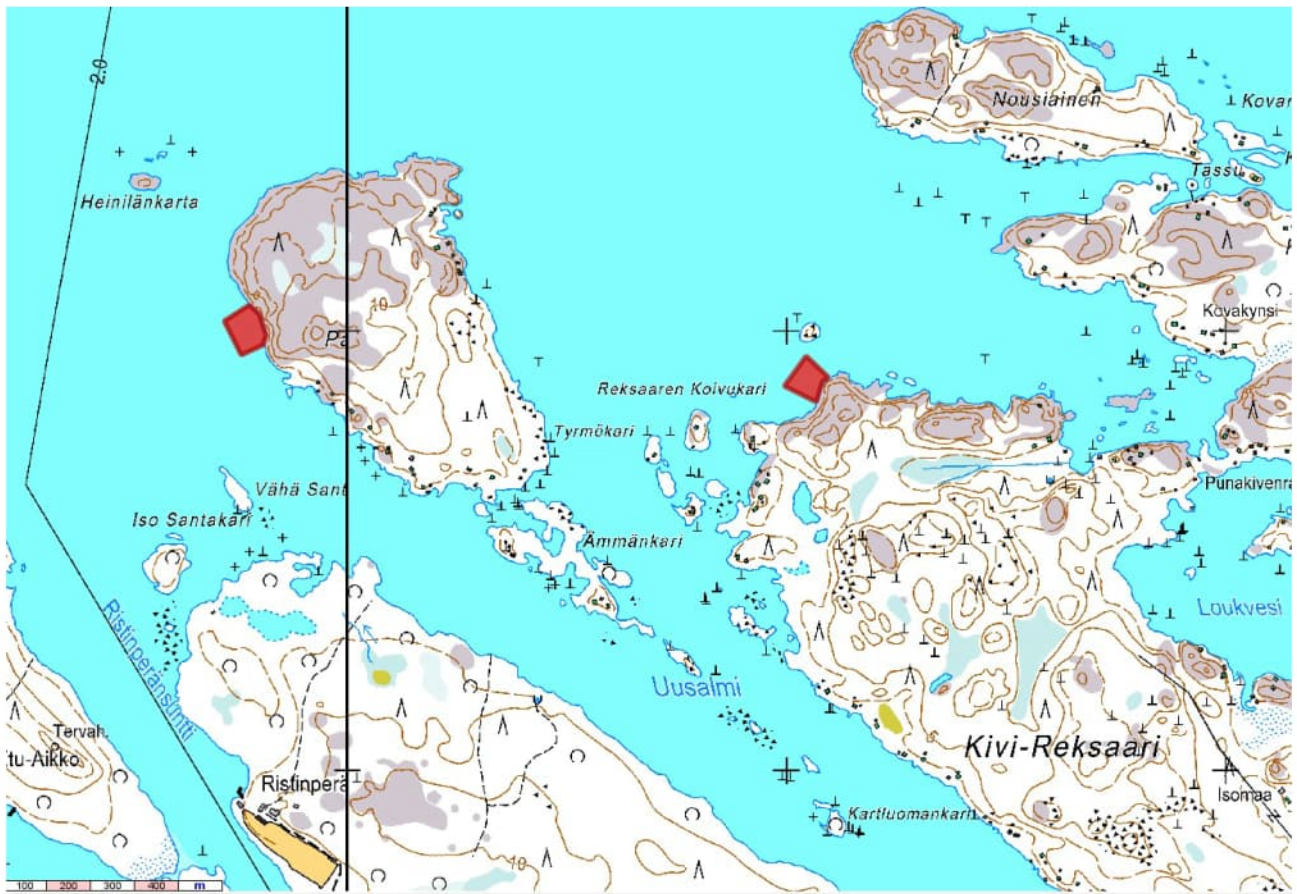
ALLEKIRJOITUS

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt kalastusmestari Juho Kytönen, ja asian on ratkaissut ryhmäpäällikkö Mikko Koivurinta.

Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on tämän päätösasiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITTEET

Karttaliite
Valitusosoitus
Oikaisuvaatimusosoitus

Kuva 1 Kartta rysäpaikoista. Sallitut pyyntialueet punaisella merkittynä.

Tämä asiakirja VARELY/973/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/973/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kytönen Juho 02.07.2025 08:29

Ratkaisija Koivurinta Mikko 02.07.2025 09:30